

WYMAGANIA EDUKACYJNE

JĘZYK MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ – JĘZYK NIEMIECKI

DLA I ETAPU EDUKACYJNEGO – KLASY I–III

**opracowane w oparciu o program nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości
narodowej „Kleine Entdecker”
autor programu: Joanna Malcherek**

Ocenianie na zajęciach języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego

Ocenianie na zajęciach języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego ma przede wszystkim wspierać rozwój ucznia, jego aktywność, motywację do nauki oraz poczucie sprawczości.

Ocenianie uwzględnia indywidualne możliwości ucznia, jego zaangażowanie, postępy oraz stopień opanowania umiejętności przewidzianych w programie nauczania.

W pracy z uczniami stosuje się w szczególności:

- pochwałę słowną,
- informację zwrotną,
- naklejki motywacyjne,
- pieczątki z pochwałą,
- możliwość wyboru zabawy, piosenki lub innej aktywności,
- samoocenę ucznia,
- ocenianie koleżeńskie,
- ocenianie kształtujące,
- ocenę w skali 2–6 w ciągu roku szkolnego,
- ocenę opisową, uwzględniającą postępy ucznia,
- informowanie rodziców o trudnościach, uzdolnieniach, mocnych i słabych stronach oraz postępach dziecka.

Szczególne znaczenie ma docenianie wysiłku i aktywności ucznia. Błędy językowe traktowane są jako naturalny element procesu uczenia się i są wykorzystywane jako okazja do dalszej nauki.

Formy aktywności podlegające ocenianiu

Ocenie mogą podlegać:

- aktywność ucznia podczas zajęć,
- przygotowanie do lekcji,
- udział w zabawach i grach językowych,
- reagowanie na polecenia nauczyciela,

- odpowiedzi ustne,
- krótkie wypowiedzi ustne,
- dialogi i scenki sytuacyjne,
- recytowanie rymowanek i wierszy,
- śpiewanie piosenek,
- rozumienie tekstów słuchanych,
- rozumienie prostych komunikatów,
- czytanie,
- pisanie,
- karty pracy,
- zadania wykonywane indywidualnie, w parach i grupach,
- prace plastyczne i manualne związane z językiem niemieckim,
- projekty,
- prezentacje,
- tworzenie prostych tekstów użytkowych,
- portfolio ucznia,
- zadania interaktywne i cyfrowe,
- samoocena,
- udział w wydarzeniach i działaniach związanych z kulturą mniejszości,
- dodatkowe prace i aktywności.

Obszary podlegające ocenianiu

Rozumienie ze słuchu

Uczeń:

- rozumie bardzo proste wypowiedzi kierowane bezpośrednio do niego,
- rozumie proste polecenia i komunikaty stosowane podczas lekcji,
- reaguje na polecenia werbalnie lub niewerbalnie,
- rozumie proste pytania i krótkie wypowiedzi dotyczące bliskich mu tematów,
- korzysta ze wsparcia ilustracji, gestów, mimiki i innych pomocy wizualnych,
- rozpoznaje znane słowa i wyrażenia w słuchanym tekście,
- odpowiada na proste pytania dotyczące usłyszanych treści,
- dopasowuje ilustracje do usłyszanych informacji,
- porządkuje obrazki, słowa lub zdania zgodnie z kolejnością informacji w tekście,
- uzupełnia brakujące informacje,

- słucha i rozumie krótkie wiersze, rymowanki, piosenki, bajki i opowiadania,
- korzysta z materiałów audiowizualnych w języku niemieckim.

Mówienie i reagowanie językowe

Uczeń:

- wita się i żegna,
- przedstawia siebie,
- podaje podstawowe informacje o sobie,
- odpowiada na proste pytania dotyczące własnej osoby, rodziny, miejsca zamieszkania i codziennych czynności,
- formułuje proste pytania związane z bliskimi mu tematami,
- nazywa osoby, przedmioty, miejsca i czynności,
- opisuje w bardzo prosty sposób osoby, przedmioty i miejsca,
- mówi o swoich zainteresowaniach i czasie wolnym,
- wyraża podstawowe potrzeby i emocje,
- posługuje się podstawowymi formułami grzecznościowymi,
- formułuje proste prośby,
- reaguje na prośby innych osób,
- uczestniczy w prostych dialogach,
- bierze udział w rozmowie grupowej,
- odpowiada na pytania nauczyciela i kolegów,
- zadaje proste pytania w celu uzyskania informacji,
- odgrywa krótkie scenki i role,
- wykorzystuje poznane zwroty w sytuacjach życia codziennego,
- recytuje krótkie rymowanki i wierszyki,
- śpiewa poznane piosenki.

Słownictwo i struktury językowe

Uczeń stopniowo rozwija zasób słownictwa związany z codziennym życiem i najbliższym otoczeniem.

Zakres słownictwa obejmuje w szczególności:

Ja i moje otoczenie

- przedstawianie się,
- powitania i pożegnania,
- rodzina,
- przyjaciele,

- sąsiedzi,
- liczby,
- zwierzęta domowe.

Czas wolny

- hobby i zainteresowania,
- zabawy,
- zabawki,
- kolory,
- boisko,
- wakacje.

Mieszkanie

- miejscowość,
- dom,
- meble,
- czynności wykonywane w domu.

Szkoła

- szkoła i klasa,
- przybory szkolne,
- pomieszczenia w szkole,
- czynności wykonywane w szkole.

Życie codzienne

- jedzenie i picie,
- zdrowe odżywianie,
- części ciała,
- dolegliwości,
- lekarz,
- ubrania,
- sklep i zakupy,
- obowiązki,
- codzienne czynności,
- plac zabaw i zabawy.

Czas

- dni tygodnia,
- pory roku,
- miesiące,
- pogoda.

Uroczystości, tradycje i święta

- urodziny,
- zwyczaje adwentowe,
- św. Mikołaj,
- Boże Narodzenie,
- Wielkanoc,
- Dzień Matki,
- Dzień Ojca,
- Dzień Babci,
- Dzień Dziadka,
- Dzień Świętego Marcina,
- karnawał,
- Oktoberfest.

Świat fantazji

- bajki i baśnie,
- bohaterowie tekstów kultury,
- wybrane dzieła sztuki.

Regionalizm – „Moja mała ojczyzna”

- miejsce zamieszkania,
- najbliższa okolica,
- ciekawostki,
- tradycje,
- legendy.

Treści wprowadzane są spiralnie – poznane słownictwo i struktury regularnie powracają i są stopniowo rozszerzane.

Wymowa

Uczeń:

- słucha i naśladuje wymowę nauczyciela,
- stara się poprawnie artykułować poznane słowa i zwroty,
- rozpoznaje rytm i melodię języka niemieckiego,
- powtarza słowa, zwroty i zdania,
- recytuje wyliczanki, rymowanki i krótkie wiersze,
- śpiewa piosenki,
- uczestniczy w zabawach sylabami i wyrazami,
- podejmuje próby poprawnego akcentowania wyrazów,
- wykorzystuje ruch i rytm do wspierania poprawnej wymowy.

Czytanie

Umiejętność czytania rozwijana jest stopniowo, z uwzględnieniem możliwości i tempa pracy ucznia.

Uczeń:

- rozpoznaje litery alfabetu niemieckiego,
- rozpoznaje poznane wyrazy,
- łączy litery i sylaby w wyrazy,
- czyta według wzoru,
- czyta pojedyncze wyrazy, zwroty i proste zdania,
- czyta krótkie teksty,
- dopasowuje wyrazy i zdania do ilustracji,
- wyszukuje w tekście podstawowe informacje,
- odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu,
- wykonuje zadania typu prawda/fałsz,
- porządkuje zdania lub fragmenty tekstu,
- odnajduje w tekście potrzebne informacje,
- rozumie proste instrukcje,
- interpretuje podstawowe symbole i piktogramy,
- podejmuje próby samodzielnego korzystania z tekstu jako źródła informacji.

Pisanie

Uczeń stopniowo rozwija umiejętność zapisywania poznanych słów i prostych wypowiedzi.

Uczeń:

- kreśli litery i cyfry,

- pisze po śladzie,
- odwzorowuje litery i wyrazy,
- uzupełnia brakujące litery,
- przepisuje wyrazy i proste zdania,
- zapisuje poznane słowa,
- pisze wyrazy z pamięci,
- podejmuje próby pisania ze słuchu,
- uzupełnia luki w wyrazach i zdaniach,
- kończy proste zdania,
- tworzy krótkie wypowiedzi według podanego wzoru,
- tworzy proste życzenia, pozdrowienia i zaproszenia,
- wykonuje proste zadania pisemne związane z tematyką zajęć,
- stosuje podstawowe zasady ortografii i interpunkcji,
- stosuje wielką literę na początku zdania oraz w imionach i nazwach własnych,
- podejmuje próby samodzielnego poprawiania własnego zapisu.

Teksty kultury

Uczeń:

- słucha i poznaje krótkie teksty kultury w języku niemieckim,
- uczestniczy w rozmowie na temat poznanego tekstu,
- wykorzystuje bajki, baśnie, piosenki, rymowanki i wiersze do wspólnej zabawy i działania,
- odgrywa scenki inspirowane poznanymi tekstami,
- tworzy ilustracje i prace plastyczne inspirowane tekstem,
- rozpoznaje wybrane postacie i motywy kultury niemieckojęzycznej,
- poznaje wybrane dzieła artystów, m.in. Friedensreicha Hundertwassera, Paula Klee i Franza Marca.

W pracy z tekstami mogą być wykorzystywane m.in. wybrane utwory i materiały wskazane w programie „Kleine Entdecker”, w tym teksty Erica Carle, Janoscha, baśnie braci Grimm, piosenki, rymowanki oraz krótkie materiały filmowe.

Kultura i tożsamość

Uczeń:

- rozpoznaje wybrane symbole związane z kulturą niemiecką i kulturą własnej mniejszości,
- poznaje wybrane tradycje i zwyczaje,
- poznaje charakterystyczne potrawy i elementy kultury,
- poznaje wybrane święta i uroczystości,

- potrafi opowiedzieć w prosty sposób o sobie i swojej rodzinie w kontekście językowym i kulturowym,
- uczestniczy w wydarzeniach szkolnych i lokalnych związanych z kulturą mniejszości,
- tworzy prace plastyczne, krótkie teksty i wypowiedzi inspirowane historią i tradycją,
- dostrzega znaczenie języka niemieckiego dla zachowania dziedzictwa kulturowego,
- okazuje szacunek dla języka, tradycji i dziedzictwa kulturowego mniejszości.

Regionalizm – „Moja mała ojczyzna”

Uczeń:

- zna nazwę swojej miejscowości,
- potrafi w prosty sposób powiedzieć, gdzie mieszka,
- zna wybrane informacje o swojej miejscowości i najbliższej okolicy,
- poznaje lokalne tradycje i zwyczaje,
- poznaje wybrane legendy i opowieści związane z regionem,
- rozpoznaje wybrane zabytki i ciekawe miejsca,
- poznaje charakterystyczne elementy przyrody swojego regionu,
- potrafi wykorzystać język niemiecki do opowiadania o najbliższym otoczeniu,
- uczestniczy w działaniach związanych z poznawaniem lokalnego dziedzictwa.

Aktywność, współpraca i sprawczość ucznia

Uczeń:

- aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- podejmuje próby komunikowania się w języku niemieckim,
- współpracuje z nauczycielem i rówieśnikami,
- uczestniczy w pracy par i grup,
- przestrzega zasad wspólnej pracy,
- dzieli się swoją wiedzą i umiejętnościami,
- podejmuje decyzje dotyczące sposobu wykonania zadania,
- prezentuje efekty własnej pracy,
- podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów,
- uczestniczy w projektach indywidualnych i zespołowych,
- korzysta z pomocy nauczyciela, kolegów i dostępnych materiałów,
- dokonuje prostej samooceny,
- przyjmuje informację zwrotną i wykorzystuje ją do dalszej pracy,
- dostrzega własne postępy,
- rozwija zainteresowania związane z językiem i kulturą niemiecką.

Umiejętności manualne, plastyczne i ruchowe

W procesie oceniania uwzględnia się również aktywność ucznia podczas działań wspierających naukę języka.

Uczeń:

- wykonuje prace plastyczne związane z tematyką zajęć,
- wycina, klei, składa i koloruje,
- tworzy karty obrazkowe, gry typu memory i puzzle,
- wykonuje rekwizyty do scenek,
- uczestniczy w zabawach ruchowych,
- reaguje ruchem na polecenia w języku niemieckim,
- uczestniczy w piosenkach połączonych z ruchem,
- podejmuje działania eksperymentalne i praktyczne,
- wykorzystuje różne zmysły podczas nauki języka.

Korzystanie z materiałów i zasobów cyfrowych

Uczeń:

- korzysta z materiałów edukacyjnych,
- wykorzystuje ilustracje, karty obrazkowe, piktogramy i plakaty,
- korzysta z prostych słowników i materiałów pomocniczych,
- wykonuje zadania interaktywne,
- korzysta z wybranych zasobów cyfrowych pod kierunkiem nauczyciela,
- wykorzystuje materiały cyfrowe do poznawania języka i kultury,
- podejmuje próby samodzielnego wyszukiwania informacji odpowiednich do swoich możliwości.

Osiągnięcia ucznia na koniec I etapu edukacyjnego

Uczeń kończący klasę III:

- rozumie bardzo proste wypowiedzi w języku niemieckim,
- reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia i komunikaty,
- odpowiada na proste pytania dotyczące siebie, rodziny, miejsca zamieszkania i codziennych czynności,
- formułuje proste pytania,
- przedstawia siebie i inne osoby,
- opisuje w prosty sposób osoby, miejsca, przedmioty i czynności,
- nazywa podstawowe emocje i potrzeby,
- posługuje się podstawowymi formułami grzecznościowymi,
- uczestniczy w prostych rozmowach,

- recytuje i śpiewa poznane teksty,
- czyta proste wyrazy, zdania i krótkie teksty,
- wyszukuje podstawowe informacje w przeczytanym tekście,
- zna litery alfabetu niemieckiego,
- zapisuje poznane wyrazy, zwroty i proste zdania,
- tworzy bardzo proste teksty użytkowe, np. życzenia, pozdrowienia i zaproszenia,
- zna podstawowe słownictwo dotyczące życia codziennego i najbliższego otoczenia,
- stosuje podstawowe zasady ortografii i interpunkcji,
- dostrzega wybrane podobieństwa i różnice między językiem niemieckim a polskim,
- rozpoznaje wybrane symbole, tradycje, zwyczaje i elementy kultury,
- zna wybrane elementy dziedzictwa kulturowego mniejszości,
- potrafi w prosty sposób opowiedzieć o sobie, rodzinie i miejscu zamieszkania,
- zna wybrane informacje dotyczące swojej „małej ojczyzny”,
- uczestniczy w wydarzeniach związanych z kulturą mniejszości,
- potrafi współpracować z innymi,
- prezentuje efekty swojej pracy,
- dokonuje prostej samooceny,
- dostrzega własne postępy w nauce,
- korzysta z materiałów edukacyjnych i wybranych zasobów cyfrowych.

Ocenianie powinno dostarczać rodzicom i nauczycielom również informacje o trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia, o jego mocnych i słabych stronach, o jego postępach w stosunku do osiągniętych już umiejętności.

Najbardziej przyjazną dla dziecka na tym etapie jest ocena opisowa.

Zgodnie ze statutem Szkolnym ZSP Wilcza i WSO Wilcza

Ocenianie w skali 1- 6 oznacza:

- 1) 6 p – otrzymuje uczeń, który samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, korzysta z różnych źródeł informacji, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, proponuje rozwiązania niekonwencjonalne, potrafi samodzielnie wnioskować, uogólniać i dostrzegać związki przyczynowo – skutkowe, osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych.
- 2) 5 p – otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.
- 3) 4 p – otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym zakresu wymagań zawartych w podstawie programowej, poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

- 4) 3 p – otrzymuje uczeń, który wystarczająco opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie wymagań zawartych w podstawie programowej, większość zadań wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, wymaga dodatkowego wyjaśnienia sposobu wykonania pracy, nie przestrzega limitów czasowych i często nie kończy rozpoczętych działań.
- 5) 2 p – otrzymuje uczeń, który bardzo słabo opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania na poziomie wymagań zawartych w podstawie programowej, większość zadań wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, wymaga dodatkowego wyjaśnienia sposobu wykonania pracy, nie przestrzega limitów czasowych i często nie kończy rozpoczętych działań.
- 6) 1 p – otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy, jeżeli mimo zachęty nauczyciela, nawet z wydatną pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadania nawet o niewielkim stopniu trudności.
- 7) W klasach I-III ustala się następującą skalę punktowo- procentową oceny prac pisemnych:
 - 6 p – 100%
 - 5 p - od 90% do 99%
 - 4 p - od 75% do 89%
 - 3 p - od 50% do 74%
 - 2 p - od 30% do 49%
 - 1 p - od 0% do 29%